

Sygn. akt VU 1017/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2014 r. w Kaliszu

odwołania Z. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 30 czerwca 2014 r. Nr (...)

w sprawie Z. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 czerwca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił Z. Z. prawa do emerytury odmawiając tym samym uznania wnioskodawcy okresu pracy najemnej w gospodarstwie rolnym F. F. od dnia 15 października 1965 r. do dnia 15 stycznia 1967 r. i w gospodarstwie rolnym S. i S. M. od dnia 15 marca 1971 r. do dnia 15 lipca 1973 r.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył Z. Z. wnosząc o zmianę przedmiotowej decyzji ZUS poprzez przyznanie mu prawa do emerytury powołując się wykonywaną stale pracę najemną w gospodarstwie rolnym we wskazanych wcześniej okresach.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS Oddział w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący Z. Z. urodził się dnia (...) W czerwcu 1960 r. roku ukończył szkołę podstawową. Po ukończeniu szkoły, odwołujący podjął w dniu 11 grudnia 1962 r. pracę w Państwowych (...) w W.. To zatrudnienie trwało do dnia 10 grudnia 1963 r.

dowód: pismo z dnia 26.09.2013 r. w aktach ZUS.

W okresie 30 kwietnia – 7 sierpnia 1964 r. był pracownikiem (...) w K.. Zatrudnienie ustało na skutek samowolnej rezygnacji z pracy przez odwołującego.

dowód: karta personalna w aktach osobowych.

Kolejnym pracodawcą odwołującego był Zakład (...) w S.. Odwołujący pracował tam w okresie 5.12.1964 – 2.10.1965 i 21.01.1967 – 31.05.1970.

Od jesieni 1965 r. odwołujący wykonywał prace przy zbiorze plonów w gospodarstwie rolnym o powierzchni ok. 5 ha należącym do F. F.. Oprócz odwołującego prace takie wykonywali jeszcze inni domownicy: żona F. F. i jego córka. W kolejnych latach odwołujący wykonywał prace w tym gospodarstwie w okresie nasilonych prac. Wykonywał także inne prace takie jak przy parowaniu ziemniaków, wyrzucanie z obory obornika i następnie rozrzucenie go na polu.

dowód: zeznania świadków: S. M., Z. P., J. L., zeznania odwołującego.

Za wykonaną pracę odwołujący otrzymywał wynagrodzenie od F. F..

dowód: zeznania odwołującego

Okolo 1970 r. grunty należące dotychczas do F. F. stały się własnością S. M. i jego żony. S. M. te grunty obrabiał swoim sprzętem. Budynki znajdujące się w obrębie siedliska znajdowały się nadal w posiadaniu żony F. F.. S. M. nigdy nie zawierał z odwołującym jakichkolwiek umów mocą, których odwołujący miał wykonywać pracę na jego gruntach. Czasami w latach 1965 – 67 odwołujący przy okazji prac na gruncie F. F. wykonywał także prace na gruncie S. M.. Ten ostatni nigdy odwołującemu nie płacił za wykonaną pracę.

dowód: zeznania świadka S. M..

Poza badanym okresem odwołujący legitymuje się okresem ubezpieczenia wynoszącym 17 lat 4 miesiące i 4 dni.

/bezsporne/

Dokonując powyższych ustaleń, sąd dał wiarę zeznaniom świadków: S. M., Z. P., J. L. ale za wyjątkiem tej części zeznań tych osób, w której zawarte są twierdzenia o codziennym wykonywaniu przez odwołującego pracy w gospodarstwie rolnym F. albowiem świadkowie P. i L. z racji wykonywania własnej pracy zarobkowej nie mieli sposobności poczynić odpowiednich spostrzeżeń co do rozpoczęcia i końca pracy przez odwołującego. Świadkowie przyznawali, iż nie widywali codziennie odwołującego.

Zatem świadkowie dysponowali spostrzeżeniami incydentalnymi bądź opartymi na informacjach innych osób co w konsekwencji nie mogło sprawić o uznaniu tych zeznań za wiarygodny materiał dowodowy potwierdzający stały charakter pracy odwołującego.

Zeznania świadka S. M. są niewiarygodne w część wskazującej na stały charakter zatrudnienia odwołującego albowiem odwołujący miał zostać zatrudniony do wszelkich prac rolniczych w tym gospodarstwie. Zatrudnienie odwołującego w takim charakterze jest niewiarygodne z racji wielkości gospodarstwa tak pod względem wielkości powierzchni gruntów (5,37 ha) jak i ilości inwentarza w tym gospodarstwie (3 sztuki bydła, kilkanaście sztuk trzody chlewnej, drób w różnej ilości). Powyższe wielkości pozwalają na zakwalifikowanie gospodarstwa jako drobnotowarowego. Zapotrzebowanie w takim gospodarstwie na siłę roboczą spoza gospodarstwa nie występuje stale; ogranicza się tylko do okresów nasilonych prac polowych przy założeniu, że większość takich prac wykonywana jest ręcznie z użyciem sprzętu konnego bądź z niewielkim wykorzystaniem sprzętu mechanicznego. Nie było więc potrzeby stałego zatrudnienia pracownika najemnego w warunkach gdy wielkość takiego gospodarstwa jak badane nie wymagała – poza okresami nasilonych prac polowych – wykonywania prac w przez całą dniówkę. Również niewiarygodne są zeznania tej osoby o zatrudnieniu przez żonę F. F. odwołującego do prac polowych i w obejściu gospodarstwa w latach 1971 – 73. Przede wszystkim żona F. F. zajmowała tylko budynki stanowiące część gospodarstwa. Grunty przejął świadek i to on wykonywał na nich większość prac. Nielogiczne jest zatem zatrudnienie pracownika do prac na gruncie należącym do innej osoby i ponoszenie z tego tytułu kosztów.

Z powyższych przyczyn sąd nie dał wiary zeznaniom odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Prawo do emerytury osoby urodzonej przed 1 stycznia 1949 r. uregulowane jest w przepisach art. 27 i 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Minimalny okres składkowy i nieskładkowy dla osób ubiegających się o emeryturę w przypadku mężczyźn wynosi 25 lat a w przypadku emerytury nie podlegającej zwiększeniu do najniższej emerytury – 20 lat.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 lit. a cytowanej ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również przypadające przed dniem 15.11.1991 r. okresy zatrudnienia po ukończeniu 15-go roku życia w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy.

Analizując przedstawiony w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał, iż odwołującego w latach 1965 – 67 nie łączył z F. F. a w latach 1971 – 73 z żoną F. F. stosunek pracy albowiem odwołujący wykonywał na rzecz gospodarstwa tych osób co najwyżej dorywcze prace przypadające w okresach nasilonych prac polowych. Wśród takich prac wymienić można prace przy zbiorach plonów w czasie żniw czy przy zbieraniu ziemniaków. Osoby zamieszkałe na wsi nie zawierały z rolnikami prowadzącymi gospodarstwa rolne umów o pracę, których przedmiotem byłoby wykonywanie prac przypadających w porze żniw czy zbioru ziemiopłodów. Między osobami wykonującymi takie prace a rolnikami nie dochodziło do powstania stosunku pracy nawet jeżeli zawarcie porozumienia następowało w formie ustnej albowiem umowy takie zawierały elementy typowe dla umów prawa cywilnego.

Rozróżnienie umowy o pracę i umowy prawa cywilnego nie opiera się na kryterium rodzaju wykonywanych czynności, bo te same czynności mogą być wykonywane w ramach różnych stosunków prawnych - lecz na sposobie ich wykonywania.

Umowa zlecenia z reguły określa rodzaj wykonywanych czynności i w zasadzie nie może polegać na pozostawianiu w dyspozycji zlecającego i wykonywaniu, stosownie do jego potrzeb, czynności zleczanych na bieżąco. W sposobie wykonywania zatrudnienia przez odwołującego charakterystyczne było, że zgłaszał się do pracy, w celu wykonywania z góry określonych czynności. W tym zakresie podporządkowanie miało w sobie cechy zwykłej koordynacji wykonania z góry określonych czynności.

Sposobowi wykonywania prac brak było cechy ciągłości, znamiennej dla stosunku pracy, a w każdym razie istniejące dowody nie pozwalały na jej ustalenie. Istota ciągłości świadczenia pracy tkwi w tym, że zobowiązanie pracownika nie polega na jednorazowym wykonaniu pewnej czynności lub na wykonaniu ich zespołu składającego się na określony rezultat, lecz wiąże się z wykonywaniem określonych czynności w powtarzających się odstępach czasu, w okresie istnienia względnie trwałej więzi prawnej łączącej pracownika z pracodawcą (tak np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 1998 r. I PKN 517/98 OSNAPiUS 2000/4 poz. 138). Prace odwołującego - były krótkotrwałe, wykonywane w czasie porach nasilonych prac rolniczych. Nie było więc warunków aby zgłoszony okres potraktować jako okres składkowy.

W tych warunkach z braku u odwołującego wymaganego okresu zatrudnienia odwołanie jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.